

originalno podobo, saj vsaka ikona Albine Nastran predstavlja tudi celostno umetniško poustvarjalno delo. Vanj je namreč vtan del slikarkine biti, njena osebna nota, oseben izraz, njeno intimno čutenje in doživljanje. Njene ikone so prenos vsebinskih in likovno-formalnih pristopov na leseno površino manjšega formata. Ob vsem natančno definiranem pa se avtorica pogloblja v svoj duhovni svet, se prepušča svojim občutjem, svojim sprejemanjem sveta estetike, dovršenosti, harmonične ubranosti in atmosferske lirčnosti,

Božja modrost, jajčna tempera na lesu, pozlata, 31 cm × 40 cm, 2004

se umika v stanje miru in kontemplacije. V večplastno likovno tkivo vtke lepoto svoje duše in tako ikone ozaljša z dodatnim sijajem. Tudi v likovno-formalnem smislu si dovoljuje kanček interpretativne svobode, npr. drobne intervencije v obliki globokega reliefa ali posamezne osebno izbrane pripovedne fragmente. Med njenimi najbolj priljubljenimi in najpogostejše upodobljenimi motivi pa je Mati Božja.

Slikanje oziroma pisanje ikon je nekaj, kar bogati njeno dušo. Preko njenih podob pa smo notranje bogatejši tudi mi, saj ta svojstven dosežek bizantinskega slikarstva vsebuje izjemen duhovni koncentrat, ki sve-ti tudi v današnjem času in v našem prostoru.

Anamarija Stibilj Šajn

ALBINA NASTRAN,

sem rojena 1946 v Gradu pri Kranju, diplomirala na Biotehniški fakulteti, bila zaposlena v gospodarstvu in zadnjih dvajset let do upokojitve v prosveti. Slikanje mi je bil hobi že od mladosti, zadnjih 14 let pa sem se posvetila pisanju ikon. Razstavljala sem na več kot 20 samostojnih in nekaj skupinskih razstavah. Naj jih omenim le nekaj: Viktorinovi dnevi v Minoritskem samostanu na Ptuj, Vodnikova galerija v Ljubljani, Festival Rusijada Škofja Loka, Anina ga-

lerija v Rogaški Slatini, Galerija Družina v Ljubljani, Galerija Loterije Slovenje v Ljubljani, Galerija Ivana Groharja v Škofji Loki, Dom prosvete v Tinjah – A, Muzej krščanstva na slovenskem v Stični, Ruski center znanosti in kulture v Ljubljani. Spremno besedo ob razstavah so pisali dr. Karel Gržan, dr. Damir Globočnik, Anamarija Stibilj Šajn, Janez Mesesnel, Polona Škodič, Boštjan Soklič in drugi.

Vesela sem, da moje ikone posedujejo tudi papež Benedikt XVI. in solunski škof in apostolski administrator Janis Piteris, nahajajo pa se tudi v kapucinskem samostanu v Celju in Ljubljani in še kje.

Ikone izdelujem v starodavni tehniki. Uporabljam izključno naravne materiale, 23 karatno zlato in na leseno podlago nanašam barvne pigmente mešane z jajčno emulzijo. Formati ikon so v večini 35 cm × 25 cm in 30 cm × 25 cm.

Večji del mojih ikon si lahko ogledate na spletni strani, ravno tako razstave, intervjuje, kritike.

Albina Nastran, Pod Plevno 54, 4220 Škofja Loka, tel.: 040 731 368, spletna stran: albina.nastran.net, e- naslov: albina@nastran.net

Dom Marije in Marte in
Župnija Dolnji Logatec

Jožefova galerija

V Jožefovi galeriji Doma Marije in Marte
razstavlja

ALBINA NASTRAN

8. september–5. oktober 2015

Mati Božja z Detetom, jajčna tempera na lesu, pozlata, 35 cm × 35 cm, 2007

Odprtje razstave bo v
torek, 8. septembra 2015, ob 19. uri.

Avtorico in njeno delo bo predstavila likovna
kritičarka **Anamarija Stibilj Šajn.**

Vljudno vabljeni!

Jožefova Galerija, Šolska pot 1, Logatec

ALBINA NASTRAN

Albina Nastran se je ob svojem delu v prosveti posvečala tudi slikarstvu, predvsem krajinski in tihoživni motiviki. Razstava ikon očeta Mihajla Hardija v Kamniku jo je povsem prevzela in preusmerila njen slikarski kaŕipot v ikonopisje. Navdušena se je najprej podala na pot študijskega poglobljanja in literatura je postala njena spremljevalka pri odkrivanju zgodovine ikon, tako z ikonografskega kot z likovnega področja. Bogato teoretsko znanje pa je dopolnjevala in nadgra-

Arhangel Mihael, jajčna tempera na lesu, pozlata, 30 cm × 25 cm, 2006

jevala tudi pri znanih strokovnjakih za ikonopisje. In v trenutku, ko se je čutila dovolj pripravljena, ko je bila spravljen s seboj in s svetom okrog sebe (tako pravi Nastranova), je začela ustvarjati na tem posebnem slikarskem področju in postala ena izmed redkih avtorjev, ki v slovenski prostor prinašajo tovrstno slikarsko tradicijo.

Vsako likovno delovanje ima svoje zakonitosti in specifične, nedvomno pa je slikanje oz. pisanje ikon še posebej svojsko in zahtevno ter nekoliko odmaknjeno od naše kulture. Ikone so namreč naboŕne podobe, ki pripadajo vzhodni kulturi in religiji. Njihovo ustvar-

janje je potekalo v samostanih, zaupano pa je bilo izbranim moškim. Avtor je pri tem moral strogo slediti veljavnim kanonom in recepturam ter potrpeŕljivo in vztrajno delati te starokrščanske svete podobe, ki še vedno vznemirjajo s svojo enigmo pa tudi z bleščavostjo in dragocenostjo zlata. Ustvarjalni proces se začel s skrbno izbiro lesene deščice, pripravo slikarske

Sv. Nikolaj, jajčna tempera na lesu, pozlata, 35 cm × 25 cm, 2007

podlage iz bolonjske krede in kleja, pritrditvijo lističev 23 karatnega zlata ter svoj vrhunec dosega v pravilnem zaporednem nizanju plasti poslikave. Tako nastajajo slike – ikone, ki premorejo posebno svetost, pa tudi komunikativnost. Predstavljajo namreč povezavo med (pravoslavnim) vernikom in osebo, ki je na sliki, zato so obrazi svetih oseb vedno frontalno predstavljeni. Kompozicija je uravnoteŕjena in tako ŕe a priori vnaša pomiritevni občutek. Zanimivo je, da je na ikonah uporabljena obrnjena kompozicija, saj se figuralni liki in predmeti, ki spremljajo osrednji svetniški lik v prvem planu, z oddaljenostjo ne manjšajo, ampak celo večajo. Osebe so predstavljene ploskovno in nerealistično, vsebujejo pa temeljne portretne poteze oziroma videz oseb, ki jih predstavljajo.

Albina Nastran je v svet ikon vstopila s spoštovanjem do preteklega, drugačnega, umetniško dovršenega, pa tudi s posebnim odnosom do njihovega religioznega poslanstva. Zato jo pri njenem delu na nek način spremlja tudi tista davna, posvečena samostanska atmosfera, ki likovno ustvarjanje spreminja v meditacijo, v posebno, posvečeno dejanje. To namreč poteka vztrajno, umirjeno, potrpeŕljivo in rafinirano, v izjemnem in pristnem sozvočju z delom, s čutenjem izrazne moči in sporočilnosti, ki jo posedujejo ikone.

Sv. Ciril in Metod, jajčna tempera na lesu, pozlata, 35 cm × 25 cm, 2011

Ikone Albine Nastran nastajajo po klasičnih postopkih in z uporabo naravnih materialov, lipove deščice, naravnih pigmentov, jajčne emulzije, šelaka (naravne smole) in zlata. Da ohrani bistvo in poslanstvo svetih podob, slika po predlogah del znanih in neznanih mojstrov, predvsem iz kulturne zakladnice grškega, ruskega, ukrajinskega in balkanskega področja, pa tudi slovenskega, v katerem so pod vzhodnokrščanskimi vplivi nastajale posamezne ikone. To so viri, ki ji omogočajo ustvariti kopije starejše predloge in hkrati